

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Центральноукраїнський державний університет
імені Володимира Винниченка

ПРОЄКТ
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ
«СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ГЕОГРАФІЯ)»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю A4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
предметною спеціальністю A4.07 Середня освіта (Географія)
галузі знань A Освіта

Кваліфікація: Бакалавр. Вчитель-бакалавр
за предметною спеціальністю Географія

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
ЦДУ ім. Володимира Винниченка

Голова вченої ради

_____/Соболь Є.Ю./
(протокол № ____ від « ____ » _____ 2025 р.)

Освітня програма вводиться в дію з 01.09.2025 р.

Ректор

Соболь Є.Ю.

(наказ № _____ від _____ 2025 р.)

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	перший (бакалаврський)
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	A Освіта
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	A4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
ПРЕДМЕТНА СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	A4.07 Середня освіта (Географія)
ПРОФЕСІЙНА КВАЛІФІКАЦІЯ	Вчитель-бакалавр за предметною спеціальністю Географія

ПОГОДЖЕНО

Вченою радою факультету математики,
природничих наук та технологій
Протокол № ___ від _____ 202__ р.

Голова вченої ради

_____ доц. Ткачук А.І.

СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри природничих наук і
методик їхнього навчання
Завідувач кафедри проф. Сальник І.В.

Протокол № ___ від _____ 202__ р.

РОЗРОБЛЕНО

проектною групою із розробки освітньо-
професійної програми «*Середня освіта*
(*Географія*)»

Гарант освітньо-професійної програми
_____ Онойко Ю.Ю.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма (ОПП) є нормативним документом, який регламентує нормативні, компетентістні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги до підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти; перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення; кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми; компетентності та очікувані результати навчання, якими повинен оволодіти здобувач; форми атестації здобувачів вищої освіти; вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

Освітньо-професійна програма розроблена на основі компетентістного підходу підготовки фахівця у галузі знань А Освіта за предметною спеціальністю А4.07 Середня освіта (Географія), який отримує кваліфікацію «Бакалавр. Вчитель-бакалавр за предметною спеціальністю Географія».

Освітньо-професійну програму розроблено *робочою групою* кафедри природничих наук і методик їхнього навчання Центральноукраїнського державного університету (ЦДУ) імені Володимира Винниченка із залученням представників роботодавців, органів студентського самоврядування та зовнішніх стейкхолдерів:

Онойко Юрієм Юрійовичем, кандидатом географічних наук, доцентом, доцентом кафедри природничих наук і методик їхнього навчання Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка, **гарант освітньої програми**;

Масловою Наталією Миколаївною, кандидатом географічних наук, старшим викладачем кафедри природничих наук і методик їхнього навчання Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка;

Сільченко Юлією Юріївною, кандидатом географічних наук, доцентом, доцентом кафедри природничих наук і методик їхнього навчання Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка;

Знахаренко Олександром Маратовичем, представником роботодавців, заступником голови громадської організації «Кіровоградська обласна організація роботодавців туристичних агентств, готелів та санаторно-курортних закладів», директор туристичного агентства «Райдо тур»;

Павленко Світланою Олександрівною, представником роботодавців, директором комунального закладу «Ліцей «Центральний» Кропивницької міської ради, вчителем географії;

Охріменком Миколою Миколайовичем, представником органів студентського самоврядування, старостою академічної групи ГК21Б факультету математики, природничих наук та технологій Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка;

Сидоровою Аліною Андріївною, представницею органів студентського самоврядування, старостою академічної групи ГК23Б факультету математики, природничих наук та технологій Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. *Павленко Світлана Олександрівна*, представник роботодавців, директор комунального закладу «Ліцей «Центральний» Кропивницької міської ради, вчителем географії.

2. *Хлань Людмила Миколаївна*, завідувач науково-методичної лабораторії природничо-математичних дисциплін Комунального закладу «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського».

Освітньо-професійна програма розроблена на основі Листа Міністерства освіти і науки України №1/9-239 від 28.04.2017 р., методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти (схвалених Науково-методичною радою Міністерства освіти і науки України, протокол №3 від 29.03.2016 р.), проекту Стандарту вищої освіти зі спеціальності 014 Середня освіта (Географія) та Закону України «Про вищу освіту» №1556-VII від 01.07.2014 р., який надає закладам вищої освіти право самостійно формувати освітні програми. Зміни внесені з врахуванням рекомендацій і зауважень, висловлених експертами Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти під час акредитації освітньої програми в 2020 р. та 2021 р., наказу МОН України від 30.04.2020 р. №584 «Про унесення змін до Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти», професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 29 серпня 2024 р. №1225.

При розробці освітньої програми, зокрема при формуванні переліку загальних компетентностей та результатів навчання, використовувався доробок проекту Європейського Союзу «Tuning Educational Structures in Europe (TUNING)» («Гармонізація освітніх структур в Європі»). В освітньо-професійній програмі враховані вимоги і завдання Концепції Нової української школи, Державного стандарту базової середньої освіти та професійного стандарту за професією «Вчитель закладу загальної середньої освіти» щодо формування у майбутніх педагогічних працівників компетентностей, що забезпечуватимуть виконання професійних обов'язків на високому рівні в нових умовах. Також в даному проекті освітньої програми враховані всі вимоги пункту 15 частини першої статті 62 Закону України «Про вищу освіту», в якому зазначено право здобувача вищої освіти на вільний вибір навчальних дисциплін, та вимоги постанови Кабінету Міністрів України №734 від 21.06.2024 «Про затвердження Порядку проведення базової загальної середньої підготовки громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських».

Освітньо-професійна програма враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікацій і встановлює:

- обсяг і термін навчання бакалаврів;
- інтегральні та загальні компетентності;
- фахові компетентності за спеціальністю і спеціалізацією;
- перелік і обсяг навчальних дисциплін для опанування компетентностей освітньої програми;
- вимоги до структури навчальних дисциплін.

Освітньо-професійна програма використовується під час:

- акредитації освітньої програми, інспектуванні освітньої діяльності за спеціальністю та спеціалізацією;
- планування та організації освітнього процесу;
- визначення змісту навчання в системі перепідготовки та підвищення кваліфікації;
- професійної орієнтації здобувачів фаху.

Освітньо-професійна програма використовується для:

- ознайомлення абітурієнтів при вступі на навчання за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Географія) та краєзнавчо-туристична робота»;
- складання навчальних планів та робочих навчальних планів, які визначають перелік та обсяг навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС, послідовність вивчення дисциплін, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю;
- формування індивідуальних планів студента;
- формування програм навчальних дисциплін, практик, змісту індивідуальних завдань;
- визначення інформаційної бази для формування засобів діагностики;
- атестації бакалаврів за відповідною ОПП.

Користувачі освітньо-професійної програми:

- абітурієнти, які планують вступити на навчання до ЦДУ ім. В. Винниченка;
- приймальна комісія ЦДУ ім. В. Винниченка;
- здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, які навчаються в ЦДУ ім. В. Винниченка;
- викладачі ЦДУ ім. В. Винниченка, які здійснюють підготовку бакалаврів за відповідною ОПП;
- екзаменаційна комісія для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за відповідною ОПП.

Освітньо-професійна програма погоджена з вченою радою факультету математики, природничих наук та технологій, схвалена та затверджена вченою радою Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.

Ця освітньо-професійна програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.

1. Профіль освітньої програми «Середня освіта (Географія) та краєзнавчо-туристична робота»

Profile of the Educational Program «Secondary Education (Geography) and Local Lore and Tourism Activity»

1. Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State University Факультет математики, природничих наук та технологій Faculty of Mathematics, Natural Sciences and Technologies Кафедра природничих наук і методик їхнього навчання Department of natural sciences and their teaching methods
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти – Бакалавр Degree of higher education – Bachelor. Освітня кваліфікація – Бакалавр. Educational qualification – Bachelor. Професійна кваліфікація – Вчитель-бакалавр за предметною спеціальністю Географія. Professional qualification – Teacher-Bachelor by subject area of Geography.
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Географія)» / «Secondary Education (Geography)»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний 240 кредитів ЄКТС термін навчання 3 роки 10 місяців Bachelor's diploma, single, 240 credits ECTS. Studying period: 3 years 10 months
Термін навчання	3 роки 10 місяців / 3 years 10 months
Наявність акредитації	Акредитована. Сертифікат про акредитацію освітньої програми № 3664, від 07.12.2022, дійсний до 01.07.2026 року
Цикл/рівень	Перший (бакалаврський) рівень: НПК України – 6 рівень, FQ ENEA – перший цикл, EQF LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти (профільної середньої освіти), або освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, або освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, або освітнього ступеня молодшого бакалавра, або особи, які здобули раніше такий самий або вищий ступінь (рівень) вищої освіти або здобувають його не менше одного року та виконують у повному обсязі індивідуальний навчальний план
Мова викладання	Українська (окремі освітні компоненти викладаються англійською мовою)
Термін дії освітньої програми	До повного завершення періоду навчання або наступного оновлення освітньої програми
Інтернет-адреса постійного	https://www.cusu.edu.ua/ua/osvita/osvitni-prohramy/13633-osvitni-prohramy-bakalavr

розміщення опису освітньої програми	
2. Мета освітньої програми	
<p>Підготовка висококваліфікованих, конкурентоспроможних професіоналів, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності вчителя географії та організатора краєзнавчо-туристичної роботи, зумовлені закономірностями й особливостями сучасної теорії та методики навчання географії, що передбачає застосування певних теорій та методів географічної, педагогічної та інших наук, впровадження інновацій в професійну діяльність. Формування загальних та професійних компетентностей, що забезпечують вільний доступ до працевлаштування та здобуття наступного рівня вищої освіти.</p>	
3. Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, предметна спеціальність)	<p>Галузь знань: А Освіта Спеціальність: А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями) Предметна спеціальність: А4.07 Середня освіта (Географія) Об'єкт вивчення: система освіти, освітній процес у закладах загальної середньої освіти за предметною спеціальністю «Географія» та організація краєзнавчо-туристичної роботи. Цілі навчання: підготовка професіоналів, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми з географії, краєзнавчо-туристичної роботи в освітній діяльності, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій, готових опанувати і запроваджувати сучасні методики та технології навчання географії в системі загальної середньої освіти і в сфері організатора краєзнавчо-туристичної діяльності. Теоретичний зміст предметної області: сучасні теоретичні засади географії, комплекс педагогічних, географічних та краєзнавчо-туристичних дисциплін, спрямований на компетентнісне навчання географії у закладах загальної середньої освіти та у сфері організатора краєзнавчо-туристичної діяльності.</p>
Орієнтація освітньої програми	<p>Освітньо-професійна, що має прикладну орієнтацію. Передбачає підготовку до виконання функціональних обов'язків вчителя географії у закладах загальної середньої освіти, організатора краєзнавчо-туристичної роботи.</p>
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	<p>Спеціальна. Формування та розвиток професійних компетентностей для здійснення діяльності вчителя географії та організатора краєзнавчо-туристичної роботи. <i>Ключові слова:</i> бакалавр, вчитель, географія, педагогічна майстерність, професійні компетентності, методика навчання географії, краєзнавчо-туристична робота.</p>
Особливості програми	<p>Міждисциплінарна та багатoproфільна підготовка вчителя географії та організатора краєзнавчо-туристичної роботи. Вимагає проведення навчальних практик та виробничої (педагогічної) практики у школі</p>
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p><i>Працевлаштування випускників:</i> Заклади загальної середньої освіти та заклади позашкільної освіти учнівської молоді. Професійні назви робіт за національним класифікатором України</p>

	<p>«Класифікатор професій ДК 003:2010»: 2320 Вчителі закладів загальної середньої освіти та спеціалізованої освіти 1229.6 Керівник гуртка 2359.2 Інші професіонали в галузі навчання</p>
Подальше навчання	<p>Можливість навчання за програмою: другого (магістерського) рівня вищої освіти, 8 рівня НРК, другого циклу FQ-EHEA та 7 рівня EQF-LLL</p>
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Освітній процес побудований на основі студентоцентрованого, практико-орієнтованого, діяльнісного, компетентнісного та міждисциплінарного підходів. Викладання передбачає проведення лекцій, семінарських, практичних та тренінгових занять, самостійну роботу, групове та індивідуальне консультування, індивідуальний супровід науково-дослідницької діяльності здобувачів вищої освіти із застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій.</p> <p>Навчання відбувається через проходження різноманітних видів практик.</p> <p>Дистанційна комунікація учасників освітнього процесу може здійснюватися через засоби комунікації, вбудовані до системи управління навчанням (LMS), електронну пошту, месенджери (Viber, Telegram та ін.), відеоконференції (ZOOM, Google Meet, Skype та ін.), форуми, чати, сервіси Google Workspace for Education тощо.</p>
Оцінювання	<p>Оцінювання результатів навчання за освітньою програмою здійснюється на принципах об'єктивності, системності, відкритості, прозорості, доступності, з урахуванням індивідуальних можливостей студентів. Для оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти застосовується внутрішня національна шкала (відмінно, добре, задовільно, незадовільно; зараховано/не зараховано) та кредитна трансферно-накопичувальна (100-бальна) система (ЄКТС), яка передбачає оцінювання студентів за всі види аудиторної та позааудиторної освітньої діяльності.</p> <p>Контрольні заходи оцінювання включають поточний та підсумковий контроль.</p> <p>Основні форми поточного контролю під час навчальних занять і система оцінювання рівня знань здобувачів освіти визначаються робочою програмою дисципліни. Екзамени/заліки з освітніх компонентів, поточне тестування, перевірка практичних завдань, звітів з практик, результатів неформальної освіти за наявності, атестація.</p> <p>Основні форми підсумкового контролю: семестровий контроль (семестровий екзамен, диференційований залік або залік), атестація.</p> <p>Система оцінювання будується на умовах академічної доброчесності та прозорості.</p> <p>Комплексна система оцінювання навчальних досягнень студентів освітньої програми базується на «Положенні про організацію освітнього процесу в ЦДУ ім. В. Винниченка». Критерії</p>

	оцінювання знань з кожної дисципліни затверджуються кафедрою і доводяться до відома студентів на першому занятті. Основні форми підсумкового контролю: усні та письмові екзамени та заліки, захист курсових робіт, захист звітів з навчальних практик та виробничої практики в школі, комплексний кваліфікаційний екзамен.
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати професійні проблеми та спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти та організації краєзнавчо-туристичної роботи, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук та географічної науки, застосовувати інноваційні технології в роботі, критично та творчо мислити.
Загальні компетентності (ЗК)	<p style="text-align: center;"><i>Системні компетентності:</i></p> <p>ЗК1 – базові знання з дисциплін соціально-гуманітарної підготовки в обсязі, необхідному для засвоєння фахових дисциплін та професійної діяльності вчителя.</p> <p>ЗК2 – здатність до критичного осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей, зрозумілого і недвозначного донесення власних висновків, а також знань і пояснень, що їх обґрунтовують, до осіб, які навчаються.</p> <p>ЗК3 – здатність до проведення дослідницької та/або інноваційної діяльності.</p> <p>ЗК4 – здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями, набувати соціальні навички (soft skills), спеціалізовані концептуальні знання в процесі навчання та/або професійної діяльності на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, усвідомлення можливості навчання впродовж життя.</p> <p>ЗК5 – здатність застосовувати набуті знання на практиці, критично сприймати інформацію, виявляти та розв'язувати проблеми, генерувати нові ідеї (креативність), приймати обґрунтовані рішення, адаптуватися та діяти в новій ситуації, бути ініціативним та підприємливим (підприємницька компетентність).</p> <p>ЗК6 – навички забезпечення безпеки життєдіяльності та здорового способу життя, збереження здоров'я і високої працездатності.</p> <p style="text-align: center;"><i>Інструментальні компетентності:</i></p> <p>ЗК7 – навички використання інформаційних і комунікаційних технологій у процесі навчання або дослідження, пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК8 – здатність до прийняття ефективних рішень у складних і непередбачуваних умовах у професійній діяльності, що потребує застосування нових підходів та прогнозування, відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети (лідерська компетентність).</p> <p>ЗК9 – здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК10 – здатність спілкуватися та здобувати освіту державною мовою (як усно, так і письмово), використовувати знання</p>

	<p>іноземної мови в освітній діяльності, розвивати мовно-комунікативні навички учнів.</p> <p>Міжособистісні компетентності:</p> <p>ЗК11 – навички міжособистісної взаємодії, уміння працювати автономно та в команді, спілкуватись з представниками інших професійних груп різного рівня (соціальна компетентність); здатність реалізовувати свої права та обов'язки як члена суспільства; здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина, усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина (громадянська компетентність).</p> <p>ЗК12 – здатність діяти на засадах етичних міркувань (мотивів), педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами, дотримуватися гендерної рівності, виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві, виражати національну та культурну ідентичність, творчо самовиражатись (культурна компетентність), застосовувати соціальні навички (soft skills).</p>
<p>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</p>	<p>ФК1 – здатність демонструвати знання теоретико-методологічних основ та історії розвитку географічної науки, використовувати поняттєво-термінологічний апарат, концепції, парадигми, теорії географії для характеристики географічних явищ і процесів на різних просторових рівнях (глобальному, регіональному, в межах України, локальному).</p> <p>ФК2 – здатність застосовувати базові знання з природничих наук у навчанні та професійній діяльності при вивченні Землі, геосфер, материків і океанів, України, природних ресурсів та природокористування, природних комплексів.</p> <p>ФК3 – здатність орієнтуватися у світовому й національному географічному та освітньо-науковому інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності, ефективно та вільно передавати географічні ідеї, принципи та теорії письмовими, усними та візуальними засобами, в тому числі за допомогою інформаційних технологій; використовувати інновації у професійній діяльності, ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси.</p> <p>ФК4 – володіння методикою географічних та педагогічних досліджень, здатність виконувати польові дослідження природних і суспільних об'єктів та процесів, педагогічні дослідження, застосовувати наукові методи досліджень, інтерпретувати отримані результати досліджень, застосовувати їх у професійній діяльності.</p> <p>ФК5 – здатність до виконання функціональних обов'язків вчителя географії та класного керівника, педагогічного мислення, осмислення та аналізу педагогічної дійсності, застосування творчого підходу, різних підходів до розв'язування педагогічних проблем і ситуацій, планування навчально-виховної роботи з дітьми, педагогами та батьками, застосування індивідуального підходу, розвитку творчих здібностей та критичного мислення в учнів, активізації пізнавальної діяльності, дотримання</p>

педагогічного такту, взаємодії з колегами на засадах партнерства; моніторингу власної педагогічної діяльності, визначення індивідуальних професійних потреб та професійного саморозвитку впродовж життя.

ФК6 – здатність визначати і враховувати в освітньому процесі вікові та індивідуальні особливості учнів, психологічні особливості засвоєння ними навчальної інформації з метою діагностики, прогнозу ефективності та корекції освітньо-виховного процесу у середній школі, результатів конкретних педагогічних впливів, створювати сприятливий позитивний емоційний клімат на уроці, мотивувати учнів та організовувати їхню пізнавальну діяльність, конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, управляти учнівським колективом, організувати комунікацію учнів, формувати спільноту учнів, у якій кожен відчуває себе її частиною, створювати рівноправне особистісно зорієнтоване (суб'єкт-суб'єктне), справедливе освітнє середовище, що сприяє навчанню всіх учнів, незалежно від їх соціокультурних та економічних особливостей, розвитку у них позитивної самооцінки та я-ідентичності; залучати батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.

ФК7 – здатність застосовувати набуті географічні і психолого-педагогічні компетентності, знання сучасних методик і освітніх технологій для формування в учнів ключових і предметних компетентностей, наскрізних умінь та ціннісного ставлення, здійснення міжпредметних зв'язків географії відповідно до вимог державного стандарту з освітньої галузі «Природничча» Державного стандарту базової середньої освіти та концепції Нової української школи.

ФК8 – здатність моделювати зміст навчання географії відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів, планувати, організовувати та конструювати процес навчання географії в школі відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці, з врахуванням санітарно-гігієнічних вимог, основних дидактичних принципів, вікових та індивідуальних особливостей учнів; добирати і використовувати в освітньому процесі сучасні та ефективні методики і технології навчання, виховання і розвитку учнів, у тому числі й інформаційні та цифрові; здійснювати оцінювання та моніторинг результатів навчання учнів на засадах компетентісного підходу.

ФК9 – здатність проектувати і складати різноманітні тематичні карти, аналізувати інформацію за географічними картами, атласами та іншими картографічними творами, використовувати ГС-технології в обсязі, необхідному для роботи вчителя географії та вирішення задач, пов'язаних із просторово-розподіленою інформацією в середовищі ГС.

ФК10 – здатність до системного географічного мислення, критичного сприйняття інформації, розуміння та пояснення основних фізико-географічних та суспільно-географічних процесів, що відбуваються у географічному просторі на різних просторових та часових рівнях його організації, уміння встановлювати географічні закономірності та причинно-

	<p>наслідкові зв'язки між компонентами природи та суспільства.</p> <p>ФК11 – здатність до розуміння та пояснення особливостей фізико-географічних об'єктів у геосферах, взаємозв'язків у ландшафтах та біогеоценозах; географічного аналізу закономірностей просторової диференціації ландшафтноі оболонки та прояву фізико-географічних закономірностей у межах океанів, материків, України та її регіонів.</p> <p>ФК12 – здатність пояснювати геоекологічні аспекти функціонування природно-техногенних систем, прагнення до збереження навколишнього середовища, раціонального природокористування, охорони ландшафтного різноманіття та біорізноманіття, природоохоронної та природно-заповідної діяльності, розуміти та пояснювати стратегію збалансованого розвитку людства.</p> <p>ФК13 – здатність пояснювати закономірності територіальної організації суспільного виробництва, населення, культури та релігій, просторових процесів та форм організації життя людей у світі, його регіонах та країнах, в Україні та її регіонах.</p> <p>ФК14 – здатність реалізовувати краєзнавчий підхід на уроках географії, у позакласній та позашкільній діяльності.</p>
<p>Фахові компетентності спеціалізації (ФКС)</p>	<p>ФКС1 – здатність застосовувати знання теоретичних основ рекреаційної географії, краєзнавства та туризму в професійній діяльності, характеризувати закономірності просторової організації рекреаційних та туристичних ресурсів світу, окремих країн та України.</p> <p>ФКС2 – здатність організовувати краєзнавчо-туристичну роботу в закладах освіти, планувати та проводити краєзнавчо-туристичні заходи, розробляти туристичні маршрути і тури відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці, основ гігієнічного та медичного забезпечення, особливостей фізичного розвитку учнів.</p> <p>ФКС3 – здатність організовувати шкільне та туристичне краєзнавство, проводити краєзнавчо-туристичні дослідження своєї місцевості, збирати, упорядковувати і використовувати краєзнавчі матеріали, працювати з різними джерелами краєзнавчої інформації.</p> <p>ФКС4 – здатність розробляти різні види екскурсій з урахуванням пізнавальних потреб, культури, релігії рекреанта, на підставі знань ресурсів рекреаційного регіону, існуючих технологій розробки екскурсійної програми, методик проведення екскурсій; володіння методикою організації музейної справи.</p>
7. Програмні результати навчання	
<p>Програмні результати навчання за спеціальністю (ПРН)</p>	<p style="text-align: center;">Знання і розуміння</p> <p><i>Студент:</i></p> <p>ПРН1 – <i>знає та розуміє</i> теоретико-методологічні основи та історію розвитку географічної науки, зокрема, понятійно-термінологічний апарат, концепції, парадигми, теорії географії, географічну номенклатуру;</p> <p>ПРН2 – <i>описує</i> основні механізми функціонування природних комплексів, суть територіальної організації суспільства, окремих їх компонентів, <i>класифікує</i> зв'язки і залежності між компонентами, <i>знає</i> причини, перебіг і наслідки процесів, що</p>

відбуваються в них;

ПРН3 – *знає і розуміє* принципи і закономірності будови і функціонування ландшафтної оболонки Землі, особливості фізико-географічних об'єктів і процесів у геосферах, взаємозв'язків у ландшафтах та біогеоценозах; *пояснює* закономірності просторової диференціації ландшафтної оболонки та прояв фізико-географічних закономірностей на глобальному, регіональному та локальному територіальних рівнях, у межах океанів, материків, України та її регіонів; *розуміє* геоecологічні аспекти функціонування природно-техногенних систем та *усвідомлює* важливість охорони навколишнього середовища;

ПРН4 – *знає* психолого-педагогічні аспекти навчання і виховання учнів, вікові та індивідуальні особливості учнів, психологічні особливості засвоєння ними навчальної інформації, сучасні теоретичні та прикладні основи методики навчання географії в закладі загальної середньої освіти;

ПРН5 – *знає* вимоги безпеки життєдіяльності й охорони праці в закладі загальної середньої освіти, санітарно-гігієнічні вимоги до організації освітнього процесу; володіє навичками забезпечення здорового способу життя, збереження здоров'я і високої працездатності;

ПРН6 – *знає та розуміє* закономірності територіальної організації суспільного виробництва, населення, культури та релігій, просторових процесів та форм організації життя людей у світі, його регіонах та країнах, в Україні та її регіонах.

ПРН7 – *володіє* базовими знаннями з дисциплін суспільно-гуманітарної підготовки, оцінює і прогнозує політичні, економічні, соціальні, культурні процеси та явища.

Уміння

Студент:

ПРН8 – *застосовує* базовий поняттєвий, термінологічний, концептуальний апарат географії, її теоретичні й емпіричні досягнення; *орієнтується* у світовому й національному географічному та освітньо-науковому інформаційному просторі; *здійснює пошук і критично оцінює* інформацію, *оперує* нею у професійній діяльності, ефективно та вільно *передає* географічні ідеї, принципи та теорії письмовими, усними та візуальними засобами, в тому числі за допомогою інформаційних технологій; ефективно *використовує* інновації у професійній діяльності, створює (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси;

ПРН9 – *застосовує* базові знання з природничих наук у навчанні та професійній діяльності при вивченні Землі, геосфер, материків і океанів, України, природних комплексів;

ПРН10 – *географічно мислить, критично сприймає* інформацію; *пояснює* основні фізико-географічні та суспільно-географічні процеси, що відбуваються у географічному просторі на різних просторових та часових рівнях його організації; *встановлює* географічні закономірності та причинно-наслідкові зв'язки між компонентами природи та суспільства;

ПРН11 – *встановлює* закономірності територіальної організації суспільного виробництва та населення, просторових процесів та форм організації життя людей у світі, його регіонах та країнах, в

Україні та її регіонах;

ПРН12 – *складає* різноманітні тематичні карти, застосовуючи різні графічні прийоми, *аналізує інформацію* за географічними картами, атласами та іншими картографічними творами; *застосовує* ГІС-технології в обсязі, необхідному для роботи вчителя географії та для вирішення задач, пов'язаних з просторово-розподіленою інформацією в середовищі ГІС;

ПРН13 – *володіє* методикою географічних та педагогічних досліджень, *виконує* польові дослідження природних і суспільних об'єктів та процесів, педагогічні дослідження, *застосовує* наукові методи досліджень, *інтерпретує* отримані результати досліджень, *застосовує* їх у професійній діяльності;

ПРН14 – *застосовує* набуті географічні та психолого-педагогічні компетентності, сучасні методики й освітні технології, в тому числі й інформаційні, для формування в учнів ключових і предметних компетентностей, наскрізних умінь та ціннісного ставлення, здійснення міжпредметних зв'язків та формування основ цілісної природничо-наукової картини світу, відповідно до вимог державного стандарту з освітньої галузі «Природнича» Державного стандарту базової середньої освіти та концепції Нової української школи;

ПРН15 – *виконує* функціональні обов'язки вчителя географії та класного керівника, педагогічно мислить, *аналізує* педагогічну дійсність, застосовує творчий підхід до педагогічної діяльності, різні підходи до розв'язування педагогічних проблем і ситуації, *планує* навчально-виховну роботу з дітьми, педагогами та батьками, *застосовує* індивідуальний підхід, *розвиває* творчі здібності та критичні мислення в учнів, *активізує* пізнавальну діяльність, *дотримується* педагогічного такту; *моніторить* власну педагогічну діяльність, *визначає* індивідуальні професійні потреби та професійно саморозвивається впродовж життя.

ПРН16 – *враховує* в освітньому процесі вікові та індивідуальні особливості учнів, психологічні особливості засвоєння ними навчальної інформації з метою діагностики, прогнозу ефективності та корекції освітньо-виховного процесу у середній школі, результатів конкретних педагогічних впливів; *застосовує* методики психодіагностики у школі з метою здійснення диференційного навчання і оптимізації навчально-виховного процесу, *прогнозує* розвиток та виховання особистості дитини, результати конкретних педагогічних впливів, *створює* сприятливий позитивний емоційний клімат на уроці, *мотивує* учнів та *організовує* їхню пізнавальну діяльність, конструктивно та безпечно *взаємодіє* з учасниками освітнього процесу;

ПРН17 – *володіє* основами професійної культури при підготовці та редагуванні текстів державною мовою зі спеціальності та предметної спеціалізації, а також *володіє* однією з іноземних мов на рівні, необхідному для роботи з навчально-методичною літературою зі спеціальності та предметної спеціалізації;

ПРН18 – *моделює* зміст навчання географії відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів, *планує, організовує та конструює* процес навчання географії в школі відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці, з урахуванням

	<p>санітарно-гігієнічних вимог, основних дидактичних принципів, вікових та індивідуальних особливостей учнів, <i>добирає і використовує</i> в освітньому процесі сучасні та ефективні методики і технології навчання, в тому числі й інформаційні та цифрові; <i>оцінює та моніторить</i> результати навчання учнів на засадах компетентісного підходу; реалізує краєзнавчий підхід на уроках географії, у позакласній та позашкільній діяльності.</p> <p style="text-align: center;">Комунікація</p> <p><i>Студент:</i></p> <p>ПРН19 – <i>організовує</i> співпрацю учнів і вихованців та ефективно працює в команді (педагогічному колективі освітнього закладу, інших професійних об'єднаннях), визначає оптимальні шляхи організації учнівського колективу в різних видах діяльності; <i>взаємодіє</i> з колегами на засадах партнерства та спілкується з представниками інших професійних груп різного рівня, <i>залучає</i> батьків до освітнього процесу на засадах партнерства;</p> <p>ПРН20 – <i>розуміє</i> значення культури як форми людського існування, <i>цінує</i> різноманіття та мультикультурність світу, <i>виявляє повагу та цінує</i> українську національну культуру, <i>виражає</i> національну та культурну ідентичність, творчо самовиражається, <i>застосовує</i> соціальні навички (soft skills), керується у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу, співробітництва та гендерної рівності, педагогічно підтримує осіб з особливими освітніми потребами.</p> <p style="text-align: center;">Автономія і відповідальність</p> <p><i>Студент:</i></p> <p>ПРН21 – самостійно <i>організовує</i> процес навчання, <i>створює</i> рівноправне особистісно зорієнтоване (суб'єкт-суб'єктне), справедливе освітнє середовище, що сприяє навчанню всіх учнів, незалежно від їх соціокультурних та економічних особливостей, <i>розвиває</i> в учнів позитивну самооцінку та я-ідентичність, здійснює педагогічний супровід процесів соціалізації та професійного самовизначення учнів, підготовки їх до свідомого вибору життєвого шляху; реалізовує свої права і обов'язки як члена суспільства та допомагає реалізуватися учням, усвідомлює цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини та громадянина, поширює дані цінності серед учнів; <i>здатний реалізовувати</i> свої права та обов'язки як члена суспільства;.</p>
<p>Програмні результати навчання за спеціалізацією (ПРНС)</p>	<p>ПРНС1 – <i>застосовує</i> знання теоретичних основ рекреаційної географії, краєзнавства та туризму в професійній діяльності, характеризує закономірності просторової організації рекреаційних та туристичних ресурсів світу, окремих країн та України.</p> <p>ПРНС2 – <i>моделює, організовує та проводить</i> краєзнавчо-туристичні заходи, <i>вміє розробляти</i> туристські маршрути та тури відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці, основ гігієнічного та медичного забезпечення, особливостей фізичного розвитку учнів.</p> <p>ПРНС3 – <i>організовує</i> шкільне та туристичне краєзнавство, <i>проводить</i> краєзнавчо-туристичні дослідження своєї місцевості,</p>

	<p>збирає, упорядковує і використовує краєзнавчі матеріали, вміє працювати з різними джерелами краєзнавчої інформації</p> <p>ПРНС4 – розробляє різні види екскурсій з урахуванням пізнавальних потреб, культури, релігії рекреанта, на підставі знань ресурсів рекреаційного регіону, існуючих технологій розробки екскурсійної програми, методик проведення екскурсій; володіє методикою організації музейної справи.</p>
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
<p>Кадрове забезпечення</p>	<p>Робоча група: 3 кандидати наук; 2 представники роботодавців; 2 представники органів студентського самоврядування.</p> <p>Гарант освітньої програми та керівник робочої групи: Онойко Юрій Юрійович – кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри природничих наук і методик їхнього навчання Центральногоукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.</p> <p>Кадрове забезпечення відповідає вимогам п. 35, п. 37 та п. 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. До реалізації програми залучаються 6 науково-педагогічних працівників, усі з яких (100%) мають науковий ступінь або вчене звання. Підготовку фахівців здійснюють кандидати наук, доценти за профілем освітньої програми. Також до освітнього процесу залучені представники роботодавців та інших зовнішніх стейкхолдерів.</p> <p>З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники регулярно проходять стажування, в т.ч. закордонні, згідно «Положення про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників ЦДУ» (http://surl.li/kbbre), «Положення про академічну мобільність науково-педагогічних працівників ЦДУ» (http://surl.li/kmrde).</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Для реалізації концепції освітньої діяльності наявні всі необхідні структурні, фінансові, технічні ресурси, що відповідають діючим нормам і забезпечують проведення усіх видів навчальної та науково-дослідницької роботи студентів, передбачених освітньою програмою: навчальні корпуси з лекційними аудиторіями, оснащеними мультимедійною технікою, лабораторіями, комп'ютерними класами, спортивний зал, бібліотека, соціальна інфраструктура університету, забезпечення гуртожитком, стипендіальне забезпечення, санаторій-профілакторій. На кафедрі створено кабінет методики навчання географії. Додатково функціонує кабінет методики навчання природничих наук. Стан приміщень засвідчено санітарно-технічними паспортами, що відповідають існуючим нормативним актам. Є широкі можливості для застосування в освітньому процесі ноутбуків, мультимедійних проекторів, мультимедійних та інтерактивних дошок. Для забезпечення викладання географічних дисциплін є необхідні картографічні матеріали (ліцензована електронна версія Національного атласу України (на 20 комп'ютерів); комплект атласів «Атлас Вчителя»; загальногеографічні та тематичні карти, комплекти атласів з</p>

	<p>географії для 10-11 класів загальноосвітніх шкіл, шкільні підручники географії тощо). Для викладання дисциплін краєзнавчо-туристичного циклу наявне відповідне туристичне спорядження.</p> <p>При плануванні, розподілі й наданні навчальних ресурсів і забезпеченні підтримки здобувачів вищої освіти враховуються потреби різноманітного студентського контингенту (такого як студенти: з досвідом, працюючі, з особливими освітніми потребами) та принципи студентоцентрованого навчання. Внутрішнє забезпечення якості освіти гарантує, що всі необхідні ресурси відповідають цілям навчання, є загальнодоступними, а студентів поінформовано про їх наявність.</p> <p>Наявна матеріально-технічна база забезпечує можливість проведення всіх видів лабораторної, практичної, дисциплінарної та міждисциплінарної підготовки й науково-дослідної роботи студентів.</p> <p>У ЗВО діє бібліотечний комплекс площею 2186,9 м² із читальними залами площею 577,6 м² на 360 місць.</p> <p>Площа приміщень для занять студентів – 10468,9 м².</p> <p>Матеріально-технічне забезпечення дозволяє організувати освітній процес протягом усього циклу підготовки за освітньою програмою. Стан приміщень засвідчено санітарно-технічними паспортами, що відповідають існуючим нормативним актам.</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Підготовка здобувачів за профілем ОПП забезпечена навчально-методичною документацією з усіх видів навчальних занять, доступом кожного студента до бібліотечних фондів, електронних фахових журналів, електронних бібліотечних ресурсів світу й баз даних відповідно до повного переліку дисциплін навчального плану, електронних навчальних ресурсів, наявністю навчальних лабораторій для проведення занять з усіх дисциплін як обов'язкової, так і вибіркової частини ОПП, наявністю методичних посібників і рекомендацій для проведення практикумів і підготовки кваліфікаційної роботи.</p> <p>З метою управління освітнім процесом розроблено ефективну політику у сфері інформаційного менеджменту й відповідну інтегровану інформаційну систему управління освітнім процесом. Ця система передбачає автоматизацію основних функцій управління освітнім процесом, зокрема: забезпечення проведення вступної компанії, планування та організація освітнього процесу; доступ до навчальних ресурсів; облік і аналіз успішності здобувачів вищої освіти; адміністрування основних та допоміжних процесів забезпечення освітньої діяльності; моніторинг дотримання стандартів якості; управління знаннями й інноваційний менеджмент; управління кадрами та ін.</p> <p>Локальні мережі навчальних корпусів з'єднуються оптоволоконною лінією. Всі навчальні комп'ютерні лабораторії об'єднані в окремий навчальний домен. Серверна база комп'ютерної мережі складається з комплекту сучасних потужних серверів, у тому числі на основі багатоядерних Intel^{TM} Xeon^{TM} CPU 3.00GHz 86_64.</p> <p>Інформаційна мережа Інтернет офіційного веб-сайту ЦДУ ім. В. Винниченка (https://www.cuspu.edu.ua/ua/) допомагає</p>

	<p>студентам отримувати необхідну для навчання, провадження наукової та самоосвітньої діяльності, підвищення професійної кваліфікації тощо.</p> <p>На основі системи Ірбіс функціонує електронний каталог наукової бібліотеки університету. Створено університетський репозитарій для розміщення наукових праць та методичних матеріалів (https://cutt.ly/k3HnkIS), навчально-методичну базу загальним обсягом 200 Гб електронних посібників, навчальних матеріалів, додаткової літератури.</p> <p>Успішно функціонує безкоштовний веб-сервіс для навчальних закладів Google Classroom, система дистанційної освіти Moodle-ЦДУ (http://moodle.kspu.kr.ua/), мультимедійне хмарно-орієнтоване освітнє середовище «Вікі ЦДУ» на базі MediaWiki (http://wiki.kspu.kr.ua/index.php), електронна бібліотека (http://www.cuspu.edu.ua/ua/pro-biblioteku). ЗВО долучає здобувачів до світових освітніх онлайн платформ Coursera, Udemu, Edx. Функціонує система управління навчанням Moodle-ЦДУ (http://moodle.kspu.kr.ua/) та гіпертекстове середовище Вікі ЦДУ (https://cutt.ly/d3HzXuz).</p> <p>Дистанційне навчання проводиться на платформі Google Classroom в корпоративному домені @cuspu.edu.ua, використовуються засоби соціальної комунікації. В університеті використовується точки бездротового доступу до мережі Інтернет, учасники освітнього процесу мають необмежений доступ до мережі Інтернет.</p> <p>ЗВО продовжено угоду з компанією Microsoft щодо участі університету у MSDN AcademicAlliance, оформлено підписку MSDN Premium, що дозволяє в повному обсязі забезпечити навчальні аудиторії такими ліцензійними продуктами як: Microsoft Windows XP, Office 2010, Windows Server, VisualStudio та інші. Крім того, університет має ліцензію для внутрішнього використання на StarOffice. Для здобувачів доступні мережеві сервіси для створення інтерактивних вправ (<i>Seterra Geography Games, LearningApps, Wordwall та ін.</i>), геосервіси (<i>Google Maps, Google Earth та ін.</i>), сервіси аналізу даних супутникового моніторингу Землі (EO Browser). Серед специфічного забезпечення для даної ОП в доступі ліцензована електронна версія Національного атласу України (на 20 комп'ютерів).</p> <p>На офіційних веб-сайтах університету, факультету розміщена інформація про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, навчальні плани, графіки освітнього процесу.</p>
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>Передбачає можливість національної кредитної мобільності за бажанням студента, відповідно до «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка» (https://shorturl.at/mDXY5), а також положенням про «Порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Центральноукраїнському державному університеті імені</p>

	<p>Володимира Винниченка» (https://shorturl.at/nwxO9).</p> <p>Здобувачі вищої освіти мають можливість пройти онлайн-курси на освітніх платформах. В ЗВО діє «Тимчасовий порядок надання освітніх послуг на засадах внутрішньої академічної мобільності в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка здобувачам вищої освіти з території, на яких ведуться активні бойові дії» (https://shorturl.at/lxyCI).</p>
<p>Міжнародна кредитна мобільність</p>	<p>Програма розвиває перспективи стажування та участі в науково-дослідних проєктах та програмах академічної мобільності за кордоном.</p> <p>Відповідно до «Положення про програму обміну студентами на навчання на підставі міжнародних Угод про співпрацю» (https://shorturl.at/CRT06) та «Положення про конкурсний відбір студентів на навчання за програмою обміну студентами на підставі міжнародних двосторонніх Угод про співпрацю Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка» (https://shorturl.at/bsuDY).</p>
<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</p>	<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти не проводиться.</p>

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОПП

Розподіл змісту навчальної програми та навчальний час за навчальними дисциплінами підготовки

Шифр н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
1. Цикл загальної підготовки			
1.1. Нормативні дисципліни			
OK 1	Українська мова за професійним спрямуванням	4	екзамен
OK 2	Історія та культура України	4	залік, екзамен
OK 3	Філософія	3	екзамен
OK 4	Іноземна мова	3	залік
OK 5	Англійська мова за професійним спрямуванням	7,5	залік, екзамен
OK 6	Інформаційно-комунікаційні технології	3	залік
OK 7	Фізичне виховання	4	залік
OK 8	Безпека життєдіяльності та охорона праці в галузі / Базова загальна військова підготовка*	3	залік
OK 9	Права людини та громадянське суспільство	3	залік
	Всього за 1 циклом загальної підготовки	34,5	
2. Цикл професійної підготовки			
2.1. Дисципліни професійної підготовки			
2.1.1. Нормативні дисципліни (психолого-педагогічний блок)			
OK 10	Психологія	4,5	залік, екзамен
OK 11	Педагогіка та інклюзивна освіта	10	залік, екзамен
OK 12	Вікова фізіологія та здоров'я дітей і підлітків	3	залік
	Всього	17,5	
2.1.2. Нормативні дисципліни (дисципліни професійної підготовки за спеціальністю)			
OK 13	Методика навчання географії	6,5	екзамен
OK 14	Загальне землезнавство	4,5	екзамен
OK 15	Картографія з основами топографії	5	екзамен
OK 16	Гідрологія	3	екзамен
OK 17	Метеорологія і кліматологія	3	залік
OK 18	Геоморфологія з основами геології	3,5	залік
OK 19	Географія населення	3	залік
OK 20	Шкільний курс географії	3,5	екзамен
OK 21	Географія світового господарства	3,5	екзамен
OK 22	Географія материків і океанів	7	екзамен
OK 23	Регіональна економічна і соціальна географія	6	залік, екзамен
OK 24	Економічна і соціальна географія України	6	залік, екзамен
OK 25	Фізична географія України	6	залік, екзамен
OK 26	Основи суспільної географії	3,5	екзамен
OK 27	Інноваційні технології навчання географії	3	екзамен
OK 28	Оглядові лекції до атестації	1,5	
	Всього	68,5	
2.1.3. Нормативні дисципліни (дисципліни професійної підготовки за спеціалізацією)			

ОК 29	Рекреаційна географія	3	екзамен
ОК 30	Основи наукових досліджень	3	залік
ОК 31	Краєзнавство і туризм	5	залік, екзамен
ОК 32	Методика організації краєзнавчо-туристичної роботи	3	екзамен
ОК 33	Географія Кіровоградської області	3	залік
ОК 34	Розробка та організація туристських турів та маршрутів	3	залік
	Всього	20	
2.1.4. Вибіркові дисципліни (вільний вибір студента)**			
ВК 1 – ВК 20	вибіркові дисципліни з каталогу	60	залік
	Всього	60	
2.2. Практична підготовка			
2.2.1. Нормативна частина			
ОК 35	<i>Виробнича:</i> педагогічна практика у закладах освіти	18	диф. залік
	<i>Навчальні практики:</i>		
ОК 36	Пропедевтична практика: з психології, педагогіки та фаху	4,5	залік
ОК 37	Комплексна географічна практика	3	залік
ОК 38	Комплексна фізико-географічна практика	3,5	залік
ОК 39	Комплексна фізико-географічна та суспільно-географічна практика	4,5	залік
	Всього	33,5	
2.2.2. Курсові роботи			
ОК 40	Курсова робота з географії / краєзнавчо-туристичних дисциплін / методики навчання географії / методики організації краєзнавчо-туристичної роботи	3	диф. залік
	Всього	3	
Всього за 2 циклом професійної підготовки		237	
Кваліфікаційний екзамен		3,0	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

* Базову підготовку проходять громадяни України чоловічої статі (жіночої статі – добровільно), які навчаються за денною або дуальною формою здобуття освіти (Пост. КМУ №734 від 21.06.2024).

** Студент обирає одну дисципліну із кожного переліку, затверджених вченою радою університету, зокрема і дисципліни циклу загальної підготовки.

Обсяг ОПП становить 240 кредитів ЄКТС. Нормативна частина програми становить 180 кредитів ЄКТС (75%). Обсяг вибіркової частини – 60 кредитів ЄКТС (25%).

2.2. Структурно-логічна схема ОПП «Середня освіта (Географія) та краєзнавчо-туристична робота»

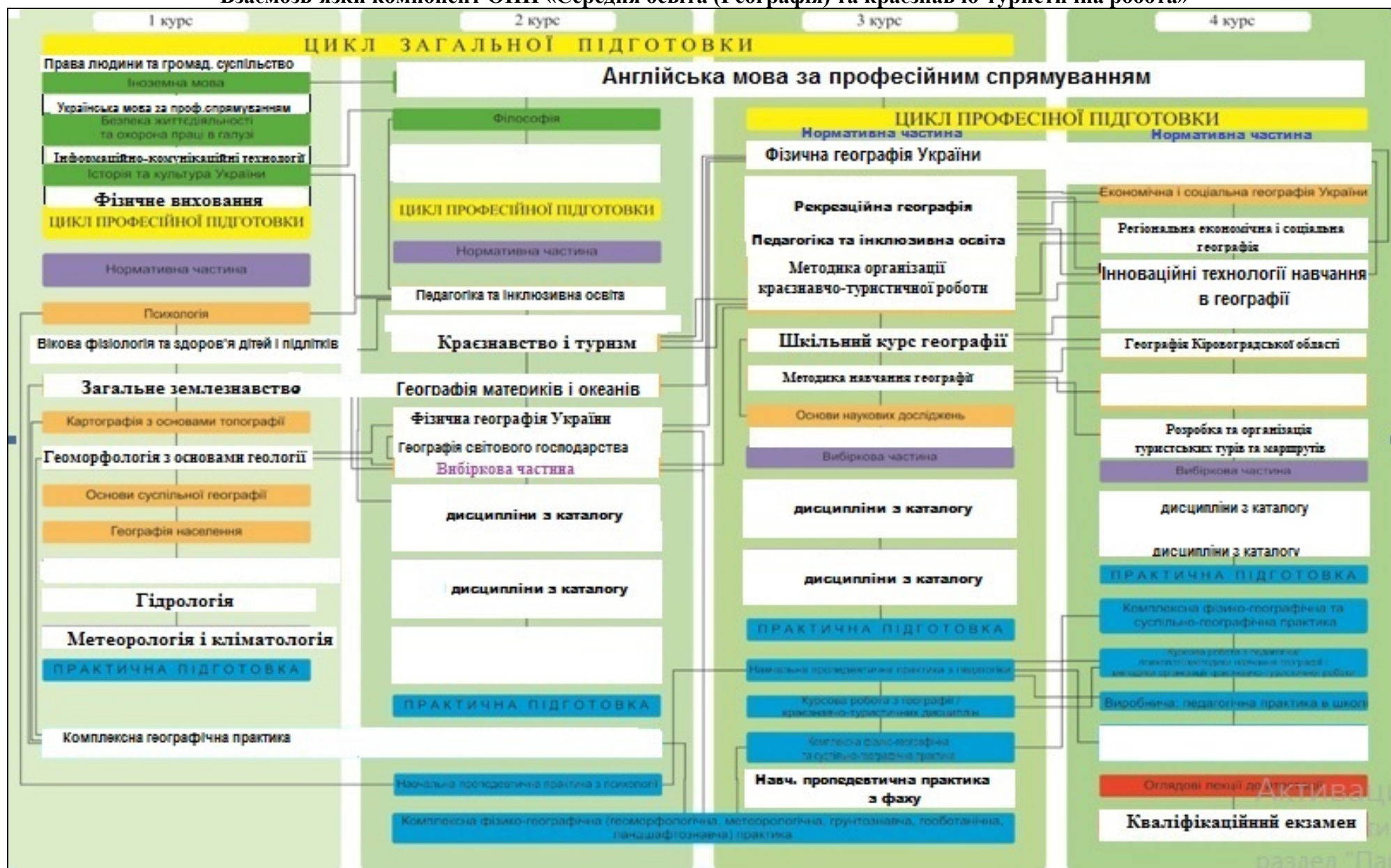
Логічна послідовність компонент ОПП за семестрами

Шифр н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики)
1 семестр	
ОК 1	Українська мова за професійним спрямуванням
ОК 2	Історія та культура України
ОК 4	Іноземна мова
ОК 6	Інформаційно-комунікаційні технології
ОК 7	Фізичне виховання
ОК 8	Безпека життєдіяльності та охорона праці в галузі
ОК 9	Права людини та громадянське суспільство
ОК 10	Психологія
ОК 12	Вікова фізіологія та здоров'я дітей і підлітків
ОК 14	Загальне землезнавство
ОК 26	Основи суспільної географії
2 семестр	
ОК 1	Українська мова за професійним спрямуванням
ОК 2	Історія та культура України
ОК 4	Іноземна мова
ОК 7	Фізичне виховання
ОК 10	Психологія
ОК 15	Картографія з основами топографії
ОК 16	Гідрологія
ОК 17	Метеорологія і кліматологія
ОК 18	Геоморфологія з основами геології
ОК 19	Географія населення
ОК 37	Комплексна географічна практика
3 семестр	
ОК 3	Філософія
ОК 5	Англійська мова за професійним спрямуванням
ОК 11	Педагогіка та інклюзивна освіта
ОК 22	Географія материків і океанів
ОК 31	Краєзнавство і туризм
ВК 1	1 дисципліна з каталогу
ВК 2	1 дисципліна з каталогу
ОК 36	Навчальна пропедевтична практика з психології
4 семестр	
ОК 5	Англійська мова за професійним спрямуванням
ОК 11	Педагогіка та інклюзивна освіта
ОК 21	Географія світового господарства
ОК 22	Географія материків і океанів
ОК 25	Фізична географія України
ОК 31	Краєзнавство і туризм
ВК 3	1 дисципліна з каталогу
ВК 4	1 дисципліна з каталогу
ОК 38	Комплексна фізико-географічна практика
5 семестр	

ОК 5	Англійська мова за професійним спрямуванням
ОК 11	Педагогіка та інклюзивна освіта
ОК 13	Методика навчання географії
ОК 20	Шкільний курс географії
ОК 25	Фізична географія України
ОК 30	Основи наукових досліджень
ВК 5	1 дисципліна з каталогу
ВК 6	1 дисципліна з каталогу
ОК 36	Навчальна пропедевтична практика з педагогіки
ОК 38	Комплексна фізико-географічна практика
6 семестр	
ОК 5	Англійська мова за професійним спрямуванням
ОК 13	Методика навчання географії
ОК 24	Економічна і соціальна географія України
ОК 29	Рекреаційна географія
ОК 32	Методика організації краєзнавчо-туристичної роботи
ВК 7	1 дисципліна з каталогу
ВК 8	1 дисципліна з каталогу
ОК 36	Навчальна пропедевтична практика з фаху
ОК 40	Курсова робота з географії / методики навчання географії / краєзнавчо-туристичних дисциплін / методики організації краєзнавчо-туристичної роботи
ОК 39	Комплексна фізико-географічна та суспільно-географічна практика
7 семестр	
ОК 5	Англійська мова за професійним спрямуванням
ОК 23	Регіональна економічна і соціальна географія
ОК 24	Економічна і соціальна географія України
ОК 27	Інноваційні технології навчання географії
ОК 33	Географія Кіровоградської області
ВК 9	1 дисципліна з каталогу
ВК 10	1 дисципліна з каталогу
ОК 35	Виробнича: педагогічна практика в школі
ОК 39	Комплексна фізико-географічна та суспільно-географічна практика
8 семестр	
ОК 5	Англійська мова за професійним спрямуванням
ОК 23	Регіональна економічна і соціальна географія
ОК 34	Розробка та організація туристських турів та маршрутів
ВК 11	1 дисципліна з каталогу
ВК 12	1 дисципліна з каталогу
ОК 35	Виробнича: педагогічна практика в школі
ОК 40	Курсова робота з географії / методики навчання географії / краєзнавчо-туристичних дисциплін / методики організації краєзнавчо-туристичної роботи
ОК 28	Оглядові лекції до атестації
	Кваліфікаційний екзамен

Взаємозв'язки компонент ОПП «Середня освіта (Географія) та краєзнавчо-туристична робота»

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми «Середня освіта (Географія) та краєзнавчо-туристична робота» проводиться у формі комплексного кваліфікаційного екзамену, що включає завдання для перевірки рівня сформованості компетентностей з педагогіки, психології, географічних дисциплін та методики навчання географії, краєзнавчо-туристичних дисциплін та методики організації краєзнавчо-туристичної роботи. Кваліфікаційний екзамен проводиться в усній формі. Атестація завершується видачею документу встановленого зразка про присудження здобувачу вищої освіти ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: *Бакалавр середньої освіти (Географія), вчитель географії закладу загальної середньої освіти. Організатор краєзнавчо-туристичної роботи.*

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

Атестація здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти здійснюється згідно «Положення про атестацію здобувачів вищої освіти у Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка», що оприлюднено на сайті університету за адресою: https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/Положення_Атестація_ЦДУ_02.20203.PDF.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей (ЗК; ФК; ФКС) обов'язковим компонентам (ОК) освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30	ОК 31	ОК 32	ОК 33	ОК 34	ОК 35	ОК 36	ОК 37	ОК 38	ОК 39	ОК 40		
ЗК1	+	+	+	+	+			+	+																																	
ЗК2						+				+	+		+															+								+	+					
ЗК3																												+			+							+	+	+	+	
ЗК4	+		+	+	+	+					+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+												
ЗК5													+																								+	+				
ЗК6							+	+				+																									+	+				
ЗК7						+					+		+																		+											
ЗК8								+		+	+																															
ЗК9			+			+								+	+																+											
ЗК10	+			+	+																																					
ЗК11										+	+	+		+																								+	+			
ЗК12		+								+	+	+		+																									+	+		
ФК1														+					+	+	+	+	+	+	+	+		+		+										+		
ФК2														+			+	+				+							+													
ФК3	+					+								+	+					+	+						+			+											+	
ФК4											+		+														+			+									+	+	+	+
ФК5											+		+								+						+											+	+			
ФК6						+					+	+																											+	+		
ФК7											+	+		+							+							+										+	+			
ФК8						+		+		+	+	+	+															+										+	+			
ФК9															+								+															+	+	+	+	
ФК10													+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+					+				+	+	+	+	
ФК11													+		+	+	+					+				+			+					+							+	
ФК12															+	+	+						+			+		+														
ФК13																			+		+		+	+		+	+	+	+				+							+	+	
ФК14											+		+																							+	+	+	+			

Продовження таблиці 4

	OK 1	OK 2	OK 3	OK 4	OK 5	OK 6	OK 7	OK 8	OK 9	OK 10	OK 11	OK 12	OK 13	OK 14	OK 15	OK 16	OK 17	OK 18	OK 19	OK 20	OK 21	OK 22	OK 23	OK 24	OK 25	OK 26	OK 27	OK 28	OK 29	OK 30	OK 31	OK 32	OK 33	OK 34	OK 35	OK 36	OK 37	OK 38	OK 39	OK 40				
ФКС1																										+				+	+		+	+	+	+						+		
ФКС2							+	+				+															+			+	+		+	+		+				+			+	
ФКС3						+																								+	+		+	+		+				+			+	
ФКС4																															+	+		+	+		+				+			+

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН; ПРНС) обов'язковими компонентами (ОК) освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30	ОК 31	ОК 32	ОК 33	ОК 34	ОК 35	ОК 36	ОК 37	ОК 38	ОК 39	ОК 40							
ПРН1														+					+		+	+	+	+	+	+		+		+																	
ПРН2															+					+			+		+	+									+												
ПРН3															+		+	+	+				+			+																					
ПРН4											+	+		+																+	+									+							
ПРН5								+					+																													+					
ПРН6																				+		+		+	+		+		+	+		+		+		+											
ПРН7	+	+	+	+	+	+		+	+																																						
ПРН8	+					+									+	+					+	+	+	+	+	+	+		+		+												+				
ПРН9															+		+	+	+				+			+																					
ПРН10															+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				+					+									+			
ПРН11																				+		+		+	+			+															+	+			
ПРН12																+						+	+	+	+																		+	+	+	+	
ПРН13																																												+	+	+	+
ПРН14						+					+	+		+								+								+															+		
ПРН15												+	+									+																								+	
ПРН16												+	+																																+	+	
ПРН17	+				+	+																																									
ПРН18						+		+			+	+	+	+								+								+	+															+	
ПРН19												+	+		+																															+	
ПРН20		+	+								+	+	+		+																																
ПРН21											+	+	+																																	+	
ПРНС1																														+	+	+	+	+	+	+	+				+	+	+				
ПРНС2								+	+				+																		+	+		+	+		+	+								+	
ПРНС3																														+	+		+	+	+	+	+	+				+	+	+	+		
ПРНС4																																															+

**6. Матриця відповідності програмних компетентностей (ІК, ЗК, ФК, ФКС)
програмним результатам навчання (ПРН)**

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
Обов'язкові компоненти ОП		
ІК, ЗК1, ЗК4, ЗК10, ФК3	ПРН7, ПРН8, ПРН17	Українська мова за професійним спрямуванням
ІК, ЗК1, ЗК12	ПРН7, ПРН20	Історія та культура України
ІК, ЗК1, ЗК4, ЗК9	ПРН7, ПРН20	Філософія
ІК, ЗК1, ЗК4, ЗК10	ПРН7, ПРН17	Іноземна мова
ІК, ЗК1, ЗК4, ЗК10	ПРН7, ПРН17	Англійська мова за професійним спрямуванням
ІК, ЗК1, ЗК2, ЗК4, ЗК7, ЗК9, ФК3, ФК6, ФК8, ФКС3	ПРН7, ПРН8, ПРН14, ПРН18	Інформаційно-комунікаційні технології
ІК, ЗК6, ФКС2	ПРНС2	Фізичне виховання
ІК, ЗК1, ЗК6, ЗК8, ФК8, ФКС2	ПРН5, ПРН7, ПРН18, ПРНС2	Безпека життєдіяльності та охорона праці в галузі
ІК, ЗК1, ЗК11, ЗК12	ПРН7, ПРН20, ПРН21	Права людини та громадянське суспільство
ІК, ЗК2, ЗК8, ЗК11, ЗК12, ФК6, ФК7, ФК8	ПРН4, ПРН14, ПРН16, ПРН18, ПРН19, ПРН20, ПРН21	Психологія
ІК, ЗК2, ЗК4, ЗК7, ЗК8, ЗК11, ЗК12, ФК4, ФК5, ФК6, ФК7, ФК8, ФК14	ПРН4, ПРН13, ПРН14, ПРН15, ПРН16, ПРН18, ПРН19, ПРН20, ПРН21	Педагогіка та інклюзивна освіта
ІК, ЗК6, ФК8, ФКС2	ПРН5, ПРН18, ПРНС2	Вікова фізіологія та здоров'я дітей і підлітків
ІК, ЗК2, ЗК4, ЗК5, ЗК7, ЗК11, ФК4, ФК5, ФК7, ФК8, ФК14	ПРН4, ПРН14, ПРН15, ПРН18, ПРН19, ПРН20	Методика навчання географії
ІК, ЗК4, ЗК9, ФК1, ФК2, ФК3, ФК10, ФК11	ПРН1, ПРН2, ПРН3, ПРН8, ПРН9, ПРН10	Загальне землезнавство
ІК, ЗК4, ЗК9, ФК3, ФК9	ПРН8, ПРН12	Картографія з основами топографії
ІК, ЗК4, ФК10, ФК11, ФК12	ПРН3, ПРН9, ПРН10	Гідрологія
ІК, ЗК4, ФК2, ФК10, ФК11, ФК12	ПРН3, ПРН9, ПРН10	Метеорологія і кліматологія
ІК, ЗК4, ФК2, ФК10, ФК11, ФК12	ПРН3, ПРН9, ПРН10	Геоморфологія з основами геології
ІК, ЗК4, ФК1, ФК10, ФК13	ПРН1, ПРН2, ПРН6, ПРН10, ПРН11	Географія населення
ІК, ЗК4, ФК1, ФК3, ФК5,	ПРН8, ПРН14, ПРН15, ПРН18	Шкільний курс географії

ФК7, ФК10		
ІК, ЗК4, ФК1, ФК3, ФК10, ФК13	ПРН1, ПРН6, ПРН8, ПРН10, ПРН11, ПРН12	Географія світового господарства
ІК, ЗК4, ФК1, ФК2, ФК9, ФК10, ФК11, ФК12	ПРН1, ПРН2, ПРН3, ПРН8, ПРН9, ПРН10, ПРН12	Географія материків і океанів
ІК, ЗК4, ФК1, ФК10, ФК13	ПРН1, ПРН6, ПРН8, ПРН10, ПРН11, ПРН12	Регіональна економічна і соціальна географія
ІК, ЗК4, ФК1, ФК10, ФК13	ПРН1, ПРН6, ПРН8, ПРН10, ПРН11, ПРН12	Економічна і соціальна географія України
ІК, ЗК4, ФК1, ФК10, ФК11, ФК12, ФКС1, ФКС2	ПРН1, ПРН2, ПРН3, ПРН8, ПРН9, ПРН10	Фізична географія України
ІК, ЗК4, ФК1, ФК10, ФК13	ПРН1, ПРН2, ПРН6, ПРН8, ПРН11	Основи суспільної географії
ІК, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ФК3, ФК4, ФК5, ФК7, ФК8	ПРН4, ПРН14, ПРН18	Інноваційні технології навчання географії
ІК, ФК10, ФК13, ФКС1, ФКС2, ФКС3, ФКС4	ПРН2, ПРН6	Рекреаційна географія
ІК, ЗК3, ЗК4, ЗК7, ЗК9, ФК1, ФК3, ФК4	ПРН1, ПРН8, ПРН13, ПРНС1	Основи наукових досліджень
ІК, ФК14, ФКС1, ФКС2, ФКС3, ФКС4	ПРН6, ПРНС1, ПРНС2, ПРНС3, ПРНС4	Краєзнавство і туризм
ІК, ФК14, ФКС1, ФКС2, ФКС3, ФКС4	ПРНС1, ПРНС2, ПРНС3, ПРНС4	Методика організації краєзнавчо-туристичної роботи
ІК, ФК10, ФК11, ФК13, ФК14, ФКС1	ПРН2, ПРН3, ПРН6, ПРН10, ПРНС1, ПРНС3	Географія Кіровоградської області
ІК, ФК14, ФКС1, ФКС2, ФКС3, ФКС4	ПРНС1, ПРНС2, ПРНС3, ПРНС4	Розробка та організація туристських турів та маршрутів
ІК, ЗК2, ЗК5, ЗК6, ЗК11, ЗК12, ФК5 ФК6, ФК7, ФК8	ПРН14, ПРН15, ПРН16, ПРН18, ПРН19, ПРН21, ПРНС2, ПРНС3	<i>Виробнича</i> (педагогічна) <i>практика</i> у закладах освіти
ІК, ЗК2, ЗК5, ЗК6, ЗК11, ЗК12, ФК5 ФК6, ФК7, ФК8	ПРН4, ПРН5, ПРН15, ПРН16, ПРН18	Пропедевтична практика: з психології, педагогіки та фаху
ІК, ЗК3, ФК4, ФК9, ФК10, ФКС2, ФКС3, ФКС4	ПРН12, ПРН13, ПРНС1, ПРНС3	Комплексна географічна практика
ІК, ЗК3, ФК4, ФК9, ФК10	ПРН12, ПРН13, ПРНС1, ПРНС3	Комплексна фізико-географічна практика
ІК, ЗК3, ФК4, ФК9, ФК10, ФК13	ПРН11, ПРН12, ПРНС13, ПРНС1, ПРНС3	Комплексна фізико-географічна та суспільно-географічна практика

ІК, ЗКЗ, ФК1, ФК3, ФК4, ФК9, ФК10, ФК11, ФК13, ФКС1, ФКС2, ФКС2, ФКС3, ФКС4	ПРН8, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН13, ПРН15, ПРН18, ПРНС2, ПРНС3, ПРНС4	Курсова робота з географії / краєзнавчо-туристичних дисциплін / методики навчання географії / методики організації краєзнавчо-туристичної роботи
--	---	--

7. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Внутрішнє забезпечення якості вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка», що оприлюднене на сайті університету за адресою: https://www.cusu.edu.ua/images/files-2023/ВЗЯО/Положення_про_забезпечення_якості_2022_зі_змінами.pdf.

Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності у Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка складається з таких процедур і заходів:

- удосконалення планування освітньої діяльності: затвердження, моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм;
- підвищення якості контингенту здобувачів вищої освіти;
- посилення кадрового потенціалу університету та кваліфікації науково-педагогічних працівників;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу та підтримки здобувачів вищої освіти;
- розвиток інформаційних систем з метою підвищення ефективності управління освітнім процесом;
- забезпечення публічності інформації про діяльність університету та встановлення зворотних зв'язків між учасниками освітнього процесу;
- участь у заходах, спрямованих на розширення присутності університету в національних і міжнародних програмах підготовки фахівців з вищою освітою, рейтингових дослідженнях закладу вищої освіти.

Положенням визначається зміст, технології, методи і засоби роботи всіх посадових осіб, науково-педагогічних, педагогічних працівників і студентів щодо подальшого підвищення якості освітнього процесу та професійної компетентності випускників університету, дозволяє розробити політику, цілі, гарантії якості, шляхи досягнення цих цілей і є основою постійного покращення якості освітніх послуг.

8. Перелік нормативних документів, на яких базується освітньо-професійна програма

Офіційні документи:

1. Закон України «Про вищу освіту». URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
3. Класифікатор професій ДК 003:2010 (із змінами і доп., внесеними наказом Міністерства економіки України від 25.10.2021 № 810). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text>

4. Концепція Нової української школи. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska_shkolacompressed.pdf
5. Наказ МОН України від 01.06.2016 за № 600 «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти». URL: http://old.mon.gov.ua/files/normative/2016-06-01/5555/nmon_600.zip
6. Наказ МОН України від 11.11.2022 № 1006 «Деякі питання розміщення державного (регіонального) замовлення, поєднання спеціальностей (предметних спеціальностей), спеціалізацій та присвоєння професійних кваліфікацій педагогічних працівників закладами фахової передвищої, вищої освіти, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 23 грудня 2022 р. за № 1669/39005. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1669-22#n20>
7. Наказ МОН України від 31.05.2016 за №506 «Про затвердження Переліку предметних спеціалізацій спеціальності 014 «Середня освіта (за предметними спеціалізаціями)», за якими здійснюється формування і розміщення державного замовлення та поєднання спеціальностей (предметних спеціалізацій) в системі підготовки педагогічних кадрів. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0798-16>
8. Національна рамка кваліфікацій. Додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р. № 519). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/519-2020-%D0%BF#n10>
9. Положення про освітні програми в Центральноросійському державному університеті імені Володимира Винниченка. Кропивницький: ІВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2022. 43 с. URL: https://www.cusu.edu.ua/images/files-2023/%D0%92%D0%97%D0%AF%D0%9E/poloj_osv-progr_CUSU.pdf
10. Професійний стандарт «Викладач закладу вищу освіти». URL: <http://surl.li/piql>
11. Професійний стандарт за професіями "Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти", "Вчитель закладу загальної середньої освіти", "Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)". (Затверджено наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України № 2736 від 23.12.2020) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2736915-20#Text>

Корисні посилання:

1. ISCED (МСКО) 2011. URL: <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>
2. ISCED-F (МСКО-Г) 2013. URL: <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/iscedfields-of-education-training-2013.pdf>
3. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів. URL: <http://www.unideusto.org/tuningeu/>
4. Національний освітній глосарій: вища освіта. URL: https://lib.iitta.gov.ua/715512/1/Glosariy_Full_Fin.pdf
5. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти. URL: [https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/nauk%20method%20rada/BolonskyiProcessNewParadigm\(%D0%AE%D0%A0%D0%B0%D1%88%D0%BA%D0%B5%D0%B2%D0%B8%D1%87\).pdf](https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/nauk%20method%20rada/BolonskyiProcessNewParadigm(%D0%AE%D0%A0%D0%B0%D1%88%D0%BA%D0%B5%D0%B2%D0%B8%D1%87).pdf)
6. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд. URL: https://erasmusplus.org.ua/images/phocadownload/_book_2015.pdf
7. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації. URL: http://ihed.org.ua/images/biblioteka/rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf

Додаткові джерела:

1. Європейська кредитна трансферно-накопичувана система 2015 р. Довідник користувача (переклад українською мовою). URL: <http://surl.li/onpnn>

2. The UK Quality Code for Higher Education, Subject Benchmark Statements. URL: <http://surl.li/ptezv>
3. EQF-LLL – European Qualifications Framework for Lifelong Learning. Режим доступа: https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-eqf/files/brochexp_en.pdf
4. QF-EHEA – Qualification Framework of the European Higher Education Area. URL: <https://www.ehea.info/article-details.aspx?ArticleId=67>